

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle alkuperätakuulain ja kestävyyslain 37 a §:n muuttamisesta sekä alkuperätakuuasetuksen muuttamisesta / PT

VD/2887/03.00.00/2026

PT/RK-K

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntopalvelussa lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle alkuperätakuulain ja kestävyyslain 37 a §:n muuttamisesta sekä alkuperätakuuasetuksen muuttamisesta.

Esityksen keskeinen sisältö ja tavoitteet

Alkuperätakuu on sähköinen asiakirja, joka toimii näyttönä siitä, että tietty energiaosuus tai -määrä on tuotettu uusiutuvilla energialähteillä, ydinvoimalla, tehokkaalla yhteistuotannolla tai hukkalämmöstä tai -kylmästä. Alkuperätakuujärjestelmän tarkoituksena on parantaa loppukäyttäjien mahdollisuuksia tehdä valintoja kuluttamansa energian tuotantotavasta luotettavasti.

Alkuperätakuista säädetään alkuperätakuulaille ja alkuperätakuuasetuksella. Alkuperätakuulaissa säädetään lisäksi sähkön alkuperän ilmoittamisesta. Kyseisiä säädöksiä ehdotetaan muutettavaksi.

Lakiluonnoksessa hukkalämmön määritelmää täydennettäisiin tavalla, jonka seurauksena jätteenpolttolaitos voisi saada sekalaisen yhdyskuntajätteen, rakennus- ja purkujätteen ja muun vastaavan sekalaisen jätteen poltosta tuottamalleen lämmölle hukkalämmön alkuperätakuut, jos se huolehtii kyseisen jätteen esilajittelusta ennen polttoa. Muut ehdotetut muutokset koskevat alkuperätakuujärjestelmän yksityiskohtia ja pääosin alkuperätakuujärjestelmä pysyisi ennallaan.

Lisäksi lakimuutoksilla asetettaisiin kaasun- ja vedynmyyjille velvoite ilmoittaa laskulla uusiutuvan ja vähähiilisen kaasun ja vedyn osuudet myymästään kaasusta ja vedystä. Tämä parantaisi kuluttajien tietoja ostamansa kaasun ja vedyn alkuperästä. Kaasun ja vedyn alkuperätakuut sidottaisiin tietyissä, unionin tietokantaan liittyvissä tilanteissa siihen fyysiseen energiaerään, jolle takuut on myönnetty siten, ettei alkuperätakuilla voisi enää käydä vapaasti kauppaa.

Uusiutuvan energian yhteisöille tulisi asettaa alennetut rekisteröintimaksut ja yksinkertaistetut rekisteröintiprosessit alkuperätakuurekisteriin. Laissa tarkennettaisiin sen energiamäärän laskentaa ja mittamista, joka oikeuttaa alkuperätakuuihin. Alkuperätakuiden myöntämiselle asetettaisiin 50 kW:n minimilaitoskoko. Lisäksi säädettäisiin alkuperätakuuihin liittyvistä ilmoitusvelvoitteista unionin tietokantaan.

Esityksen tausta

Lakimuutoksilla toteutetaan hukkalämmön määritelmää koskeva hallituksen puoliväliriihen 2025 kirjaus.

Lisäksi lakimuutoksella täytäntöönpantaisiin uusiutuvan energian direktiivin muutoksen (ns. RED III) ja kaasumarkkinadirektiivin alkuperätakuuta ja kaasun alkuperän ilmoittamista koskevat säännökset. Lakiesitykseen sisältyy myös muutoksia, jotka aiheutuvat alkuperätakuista annetun standardin muutoksista.

Lausunnon antamisen määräaika ja ohje

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 8.5.2026

Lausunnon valmistelu

Lausunto on valmisteltu konsernipalveluissa. Konsernipalvelut on pyytänyt näkemystä lausuntoa varten myös Vantaan Energia Oy:ltä ja ympäristökeskukselta.

Toimivalta

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 5 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 27.4.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa työ- ja elinkeinoministeriölle liitteenä oleva lausunto.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle alkuperätakuulain ja kestävyyslain 37 a §:n muuttamisesta sekä alkuperätakuuasetuksen muuttamisesta

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Konsernipalvelujohtaja Riikka Kiljander-Kiiskinen
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)